

10 zł 2002 r. - Generał broni Władysław Anders

10 zł 2002 r. - Generał broni Władysław Anders

Producent : NBP - monety kolekcjonerskie

10 zł 2002 r. - Generał broni Władysław Anders

Nominał: 10 zł

Stop: Ag 925/1000

Średnica: 32 mm

Masa: 14,14 g

Stempel: lustrzany, emalia

Nakład: 40.000

Data emisji: 6 listopada 2002 r.

Stan: I (menniczy / L)

Srebrna moneta kolekcjonerska o nominale 10 zł wyemitowana przez NBP dla upamiętnienia 110. rocznicy urodzin generała broni Władysława Andersa (1892-1970).

Uwaga! Fotografia monety ma charakter poglądowy i ogólny, może więc odbiegać np. kolorystycznie od oryginału. Szczegóły dotyczące stanu zachowania znajdują się w opisie monety.

Władysław Anders (ur. 11 sierpnia 1892 w Błoniu, zm. 12 maja 1970 w Londynie) – generał broni Wojska Polskiego, Naczelny Wódz Polskich Sił Zbrojnych w latach 1944-1945.

Urodził się 11 sierpnia 1892 w Błoniu koło Krośniewic, znajdujących się wówczas na terenie zaboru rosyjskiego. Jego ojciec, Albert Anders, był agronomek i pracował jako administrator majątków ziemskich; matką była Elżbieta z domu Tauchert. Oboje rodzice byli z pochodzenia Niemcami wyznania ewangelickiego i pochodzili z bałtyckich Niemców.

Uczęszczał do warszawskiego gimnazjum realnego. Studiował 6 semestrów na Politechnice w Rydze. Od 1910 w armii rosyjskiej, ukończył kawaleryjską szkołę oficerów rezerwy.

Uczestnik I wojny światowej – jako porucznik dragonów dowodził szwadronem i został 3-krotnie ranny. W 1917 ukończył skrócony kurs Akademii Sztabu Generalnego w Petersburgu. Następnie brał udział w formowaniu oddziałów I Korpusu Polskiego, którymi dowodził gen. Józef Dowbor-Muśnicki. Po kapitulacji korpusu przed Niemcami wrócił do kraju i wstąpił do Wojska Polskiego. Szef sztabu Armii Wielkopolskiej w powstaniu wielkopolskim 1919. W wojnie polsko-bolszewickiej 1920 dowódca 15 Pułku Ułanów Poznańskich.

W październiku 1921 rozpoczął studia w Wyższej Szkole Wojennej (École Supérieure de Guerre) w Paryżu i staż liniowy we Francji. Do kraju wrócił w 1924 i mianowany został szefem sztabu Generalnego Inspektora Kawalerii, gen. broni Tadeusza Rozwadowskiego. Od listopada 1925 komendant Warszawy. Podczas przewrotu majowego szef sztabu wojsk rządowych. W latach 1928-1939 dowódca Kresowej, a następnie Nowogródzkiej Brygady Kawalerii, z którą wyruszył na wojnę 1939, dowódca Garnizonu Baranowicze. W 1932 przewodził polskiej ekipie jeździeckiej, która podczas zawodów hippicznych o Puchar Narodów w Nicei zdobyła 4 pierwsze nagrody.

10 zł 2002 r. - Generał broni Władysław Anders

We wrześniu 1939 r. czasie przebijania się Armii Poznań i Pomorze przez Kampinos do Warszawy odmówił gen. Tadeuszowi Kutrzebie wykonania rozkazu obrony skraju Puszczy Kampinoskiej motywując to przewidywanymi zbyt dużymi stratami swojej brygady. Od 12 września 1939 dowodził Grupą Operacyjną Kawalerii swojego imienia. Po ciężkich walkach przeciwko Niemcom w okolicach Mińska Mazowieckiego i Tomaszowa Lubelskiego udało się mu przebić na południe. Wobec zaciskającego się pierścienia niemiecko-sowieckiego generał Anders zdecydował rozformować Grupę Kawalerii na mniejsze grupy, które miały przedostać się na Węgry. Przebijając się w jednej z takich grup, 29 września w okolicach Sambora, generał Anders, dwukrotnie ranny, dostał się do niewoli sowieckiej.

Przetrzymany w lwowskim szpitalu przy ul. Kurkowej, następnie w więzieniu (Brygidki) we Lwowie, 29 lutego 1940 wywieziony przez NKWD do Moskwy i osadzony w centralnym więzieniu NKWD na Łubiance. Podczas 22-miesięcznego pobytu w więzieniu był wielokrotnie przesłuchiwany i bezskutecznie namawiany (jeszcze w lwowskim szpitalu) do wstąpienia do Armii Czerwonej. Został uwolniony po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej i podpisaniu układu Sikorski-Majski. Od 4 sierpnia 1941 twórca i dowódca Polskich Sił Zbrojnych w ZSRR, a po ewakuacji latem 1942 wojska i ponad 20 tys. cywilów (uratowanych z więzień i łagrów) do Iranu – dowódca Armii Polskiej na Wschodzie (Irak, Palestyna) i 2 Korpusu Polskiego, którym dowodził w kampanii włoskiej (Bitwa o Monte Cassino; Bitwa o Ankonę). Od 2 października 1944 do 5 maja 1945 pełniący obowiązki (wobec wzięcia do niewoli gen. Tadeusza Bora-Komorowskiego) Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych i Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych. Ostro skrytykował ustalenia konferencji w Jałcie.

Władze komunistyczne Polski w 1946 roku odebrały mu stopień generała i polskie obywatelstwo, które przywrócono mu pośmiertnie w 1989. Pozostając na emigracji kontynuował działalność polityczną, ukierunkowaną na zachowaniu ciągłości konstytucyjnej Rządu Emigracyjnego w Londynie. Od 1949 był przewodniczącym Skarbu Narodowego, od 1954 członkiem Rady Trzech (po wypowiedzeniu posłuszeństwa Augustowi Zaleskiemu). Uczestniczył w kampanii na rzecz uwolnienia Polaków przebywających w łagrach. W 1956 poprowadził w Londynie marsz 20 tysięcy polskich emigrantów. Do końca życia pozostał na emigracji, zmarł dokładnie w 26. rocznicę bitwy pod Monte Cassino. Pochowany został, zgodnie z jego wolą wśród swoich żołnierzy na Polskim Cmentarzu Wojennym pod Monte Cassino, we Włoszech.

20 grudnia 2006 roku polski Senat przyjął jednogłośnie uchwałę ustanawiającą rok 2007 rokiem gen. Władysława Andersa.

(wg Wikipedii)

Cena : 109,00 zł Brutto (109,00 zł Netto)

Dostępność: Produkt dostępny w naszym sklepie od 11 sierpnia 2010